

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

здобувачки наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Накалюжної Аліни Олегівни

на тему «Система оцінювання результативності інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств»

1. Актуальність теми. Швидкі зміни в транспортній галузі, спричинені глобалізацією, цифровізацією економіки та підвищенням вимог до ефективності логістичних процесів вимагають від транспортного підприємства постійного удосконалення логістичної діяльності. Сучасні транспортні підприємства змушені адаптуватися до нових ринкових умов, включаючи посилення конкуренції, підвищення екологічних стандартів та необхідність інтеграції цифрових технологій. В той же час, логістика транспортних підприємств є однією з найважливіших складових економіки, що забезпечує безперервність товарних потоків і сприяє розвитку внутрішнього та зовнішнього ринків. Однак у зв'язку зі зростанням обсягів перевезень і дедалі суворішими екологічними стандартами, необхідність удосконалення системи оцінки результативності інновацій стає надзвичайно актуальною.

Інноваційний розвиток у сфері логістики, орієнтований на принципи сталого розвитку, дає змогу підвищити конкурентоспроможність підприємств, знижуючи викиди шкідливих речовин та оптимізуючи енергоспоживання. Відсутність чіткої системи оцінки результативності цих інновацій ускладнює ухвалення ефективних управлінських рішень і стримує впровадження новітніх технологій.

Дослідження цієї теми важливе для забезпечення сталого розвитку транспортних підприємств, інтеграції екологічних стандартів у бізнес-моделі та підвищення ефективності логістичної діяльності з урахуванням інноваційних змін.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертація має безпосередній зв'язок із Законом України «Про транспорт» № 232/94-ВР від 10.11.1994 р.; Розпорядженням Кабінету міністрів України № 430-р від 30.05.2018 р. «Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року»; Розпорядженням Кабінету міністрів України № 821-р від 30.08.2024 р. «Про схвалення Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024–2027 роках»; Указом Президента України № 722/2019 від 30.09.2019 р. «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

Результати, отримані в дисертації, використані при проведенні науково-дослідної роботи Державного університету інфраструктури та технологій на

тему «Економічний розвиток транспортної інфраструктури України» (2019–2024 рр., номер держреєстрації № 0119U101875), у якій розкрито теоретичні засади та особливості системи оцінювання інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств, виявлення основних ризиків впровадження інновацій на транспортних підприємствах, а також формування механізму відбору стратегій впровадження інновацій.

3. Наукова новизна одержаних результатів полягає у розширенні теоретико-методичних засад і наданні науково-практичних рекомендацій щодо системи оцінювання результативності інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств. Важливі наукові рішення, які запропоновані в процесі досліджень, визначають новизну дисертації, а саме:

удосконалено:

- комплексний методичний підхід до формування системи оцінювання результативності інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств, який, на відміну від існуючих, базується на трьох блоках оцінювання: блок оцінки ризиків; блок оцінювання результативності інновацій з урахуванням імовірності настання ризиків; блок перевірки результатів на відповідність Цілям сталого розвитку, послідовна реалізація яких дозволяє сформулювати економічну стратегію інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств, компромісну з позицій економічної, соціальної, екологічної та технологічної результативності;

- інструментарій оцінки ризиків впровадження інновацій в логістичній діяльності, що, на відміну від існуючих, передбачає ідентифікацію, формалізацію, систематизацію ризиків (за елементами логістичної системи, видами ризиків інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств, критеріями ймовірності та впливу), розподіл ризиків за групами (низькі, середні, високі), розрахунок параметрів матриці ризиків, що дозволяє оцінити результативність інновацій з урахуванням імовірності настання ризиків;

- методичний апарат прийняття рішень щодо вибору економічно обґрунтованих напрямів інноваційного розвитку, який, на відміну від існуючих, передбачає розробку оптимістичного та песимістичного сценаріїв, оцінювання діапазону результатів з урахуванням поля можливостей (за умов дії ризиків червоної зони, всіх потенційних ризиків) та ідентифікацію набору альтернатив інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств, що дозволяє підвищити адаптивність управлінських рішень, знизити ймовірність негативних наслідків ризиків і забезпечити стійке економічне зростання в умовах невизначеності;

- науково-методичний підхід до оцінювання результативності впровадження інновацій з огляду на сталий розвиток, який на відміну від існуючих, передбачає пошук рішень біматричної гри з формалізацією елементів платіжних матриць, визначенням оптимальних для транспортних підприємств і територій (міста, регіону, країни) стратегій і максимізацією вигід сторін, що дозволяє узгоджувати економічні інтереси бізнесу з екологічними та

соціальними цілями, забезпечуючи збалансоване і раціональне управління інноваційним розвитком логістичної діяльності транспортних підприємств;
дістали подальшого розвитку:

- понятійно-категоріальний апарат, за рахунок обґрунтування змісту поняття «система оцінювання результативності інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортного підприємства», що на відміну від існуючих виділяє та узагальнює основні змістоутворюючі ознаки і визначається як комплекс взаємопов'язаних елементів, що утворюють єдину структуру через якісне вимірювання запланованих цілей, який забезпечує реалізацію дій, спрямованих на злагоджене та ефективне виконання всіх етапів логістичного процесу і має на меті підвищення результативності діяльності транспортного підприємства та перехід до нових, більш ефективних рівнів функціонування;

- концептуальний підхід до наукового обґрунтування економічної стратегії інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств, який, на відміну від існуючих, передбачає пошук рівноваги, визначення оптимального виграшу при поєднанні визначених системою оцінювання пріоритетних напрямків інноваційного розвитку (з набору альтернатив першого і другого пріоритетів), що дозволяє ефективно спрямовувати інвестиції та ресурси в інноваційні проекти, які забезпечують найвищу економічну віддачу та сприяють довгостроковій стійкості транспортних підприємств.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації полягає в у формуванні висновків та рекомендацій, які використовуються в практичній діяльності суб'єктів господарювання, зокрема: ТОВ «Українська торгівельно-логістична компанія» (довідка від 04.06.2024 р.), ТОВ «Кристал+» (довідка від 26.09.2024 р.), ТОВ «Динамік старт логістик» (довідка від 04.10.2024 р.).

5. Використання результатів роботи Дисертаційна робота є самостійним завершеним науковим дослідженням. Наукові розробки, висновки та пропозиції, що містяться в роботі, належать особисто автору. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті положення, які є результатом особистої роботи здобувача та полягають у дослідженні комплексу питань, пов'язаних із формуванням системи оцінювання результативності інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств.

6. Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі. Основні наукові положення, висновки і результати дослідження опубліковано в 14 наукових працях загальним обсягом 6,04 друк. арк., з яких особисто автору належать 5,09 друк. арк., у т. ч. 5 статей у виданнях України, 4 з яких в наукових фахових виданнях з економіки, та 1 стаття в іноземних виданнях з напрямку, з якого підготовлено дисертацію, 8 публікацій у збірниках матеріалів конференцій.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача. За результатами досліджень опубліковано 14 наукових праць, у тому числі 6 статей, 4 з яких були опубліковані у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у наукових виданнях України, включених до міжнародних науково метричних баз даних та 1 стаття опублікована у періодичному науковому виданні інших держав, які входять до ОЕСР та/або Європейського Союзу, 8 тез доповідей в збірниках матеріалів конференцій.

Стаття у періодичному науковому виданні інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та Європейського Союзу

1. Nakaliuzhna A. Practical adaptation of the system for assessing the effectiveness of innovative development of logistics activities. Development of an economic strategy. *Sciences of Europe*. 2024. No 150. P.29–36.

Статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України з присвоєнням категорії «Б»

2. Яновська В.П., Портний О.В., Накалюжна А.О. Ключові фактори розвитку компаній в інноваційній економіці. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. №6. С.20–26.

3. Пилипенко О.В., Накалюжна А. О. Особливості стратегії розвитку інфраструктурного підприємства водного транспорту. *Review of transport economics and management*. 2023. №9 (25). С.57–66.

4. Накалюжна А.О. Дослідження ризиків, що впливають на результативність інноваційного розвитку логістичної діяльності автотранспортного підприємства. *Наукові перспективи*. 2024. 9 (51). С.706–721.

5. Накалюжна А.О. Формування системи оцінювання результативності інноваційного розвитку логістичної діяльності автотранспортних підприємств, що займається вантажними перевезеннями з огляду на аспекти сталого розвитку. *Економічний простір*. 2024. № 193. С.60–65.

Статті у наукових виданнях, не включених до переліку наукових фахових видань України за спеціальністю 051 «Економіка»

6. Божидай І.І., Устіловська А.С., Накалюжна А.О. Визначення ролі транспортної галузі в національній економіці України за допомогою економіко-математичного моделювання з проекцією на країни ЄС. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2022. №1(1). С. 108–120.

Публікації за доповідями та матеріалами міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій

1. Накалюжна А.О. Залізничний транспорт майбутнього: кейси іноземного інноваційного розвитку залізниць. *Виклики та перспективи соціально-економічного розвитку залізничного транспорту – УКРПРОФЗТ 2021*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: ДУІТ, 2021. С. 26–28 (0,25 друк.арк.).

2. Накалюжна А.О., Ратошнюк М.Б. Досягнення максимальної ефективності в діяльності компанії шляхом впровадження формалізованого процесу передачі знань. *Науково-практична конференція студентів, аспірантів та викладачів*

ДУІТ: збірник тез науково-практичної конференції студентів, аспірантів та викладачів ДУІТ. Київ: ДУІТ, 2022. С.79–81.

3. Устіловська А.С., Божидай І.І., Накалюжна А.О. Інновації як парадигма сучасних методів управління персоналом. *Управління розвитком соціально-економічних систем*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. Харків: ДБТУ, 2022. С. 247–249.

4. Пилипенко О.В., Накалюжна А.О. Дослідження ролі інфраструктурного підприємства у функціонуванні водного транспорту. *Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти, молодих вчених та викладачів ДУІТ*: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти, молодих вчених та викладачів ДУІТ. Київ: ДУІТ, 2023. С. 267–269.

5. Накалюжна А.О. Сучасні ризики у залізничному секторі світової економіки. *Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: ДУІТ, ХНУРЕ, МНТУ, 2023. С. 609–612.

6. Накалюжна А.О. Фактор часу як важлива умова управління інвестиціями в інноваціях. *Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: ДУІТ, ХНУРЕ, МНТУ, 2023. С. 612–615.

7. Яновська В.П., Накалюжна А. О. Глобальні тенденції сталого розвитку залізничного сектору. *Управління розвитком соціально-економічних систем*: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. Харків: ДБТУ, 2024. С. 108–111.

8. Nakaliuzhna A.O., Pylypenko O.V. Investment and innovation activity transport and logistic enterprises. *Scientific research: modern challenges and future prospects*: materials 2d International scientific and practical conference. Munich, Germany, 2024. P. 305–308.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування Державного університету інфраструктури та технологій.

Науковий керівник – доктор економічних наук професор, завідувач кафедри економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування Яновська В.П.

Рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота Накалюжної А.О. є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагиату та запозичень. Використані ідеї, результати та тексти інших авторів мають посилання на відповідні джерела.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Накалюжної А.О. на тему «Система оцінювання результативності інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії»

та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12 січня 2022 р. № 44 та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми Державного університету інфраструктури та технологій зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу на тему «Система оцінювання результативності інноваційного розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств», подану Накалюжною Аліною Олегівною на здобуття наукового ступеня доктора філософії, до захисту.

2. Головою спеціалізованої вченої ради призначити:

Доктора економічних наук, професора Боняр Світлану Михайлівну, в.о. декана факультету управління та технологій Державного університету інфраструктури та технологій.

Опонентами призначити:

Доктора економічних наук, професора, Карпенко Оксану Олександрівну, першого проректора Міжнародного науково-технічного університету імені академіка Юрія Бугая;

Доктора економічних наук, професора, Криворучко Оксану Миколаївну, завідувача кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

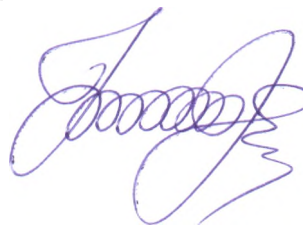
Головуючий:

Д-р екон. наук, професор,
В.о. декана факультету управління та технологій
Державного університету
інфраструктури та технологій

С.М. Боняр

Відповідальна особа
з організаційно-технічного забезпечення:
Д-р філософії з економіки, доцент,
доцент кафедри економіки, маркетингу
та бізнес-адміністрування

А.С. Устіловська